

Fäbodbruk i samverkan

LÖRDAG 21 SEPTEMBER

08.00 Morgonmingel, kaffe, macka och registrering

09.15 Inkallning till tonerna av dalasäckpipa

09.30 Ovanåkers kommun hälsar välkommen tillsammans med vår ordförande Peter Helander samt Carin Gisslén Schönning, ordförande i Gävleborgs fäbodförening

10.00 Olle Berglund om temat – Fäbodbruk i samverkan. Info om resten av programmet

10.30 Bensträckare inklusive kaffe

11.00 Företagsmässiga samverkansformer, tips och idéer av bland andra Fårskallarna i Jädraås, Coompanion samt ett fäbodlag.

12.30 Lunch

13.15 Blandad kompott med information från fäbodvärlden

14.30 Fäbodriksdagsförhandlingar.

Förhandlingarna följs av extra årsstämma

17.00 Middag med helstekt lamm och Hälsingeostkaka.

19.00 Vallmusikkonsert med Eva Rune, Karin och Magnus Kolterud, Melker Brodin samt Victoria Törnqvist. mfl

Fäbodbruk i samverkan

SÖNDAG 22 SEPTEMBER

09.00 Botanisk och historisk vandring i Brattskure. Guidning av två av våra medlemmar:

Stefan Olander, som också är ordförande i Gävleborgs botaniska sällskap samt

Maths Östberg, ordförande i föreningen Finnskogsriket.

Medverkar gör också Anders Johansson från Länsstyrelsen Gävleborg.

12.00 Lunch på Skålsjögården

- 13.00 Besök hos Karin Ungman på gården Tulpans, ett Natura 2000-område här träffar vi också Sigvard Hansson från gården Mickels. Två intressanta besök inom i Biosfärområde Voxnadalen. 14.30
Eftermiddagskaffe och avslut på Skålsjögården

Tips! Efter programmet tar ni så klart chansen att besöka Finnskogsmuseet i Skräddrabo, sex kilometer norr om Skålsjön. Maths Östberg håller öppet för fäbodriksdagens deltagare och bjuder på guidning

Fäbodbruk i samverkans

Traditionell
kunskap

Kultur-
upplevelser

Traditionellt
hantverk

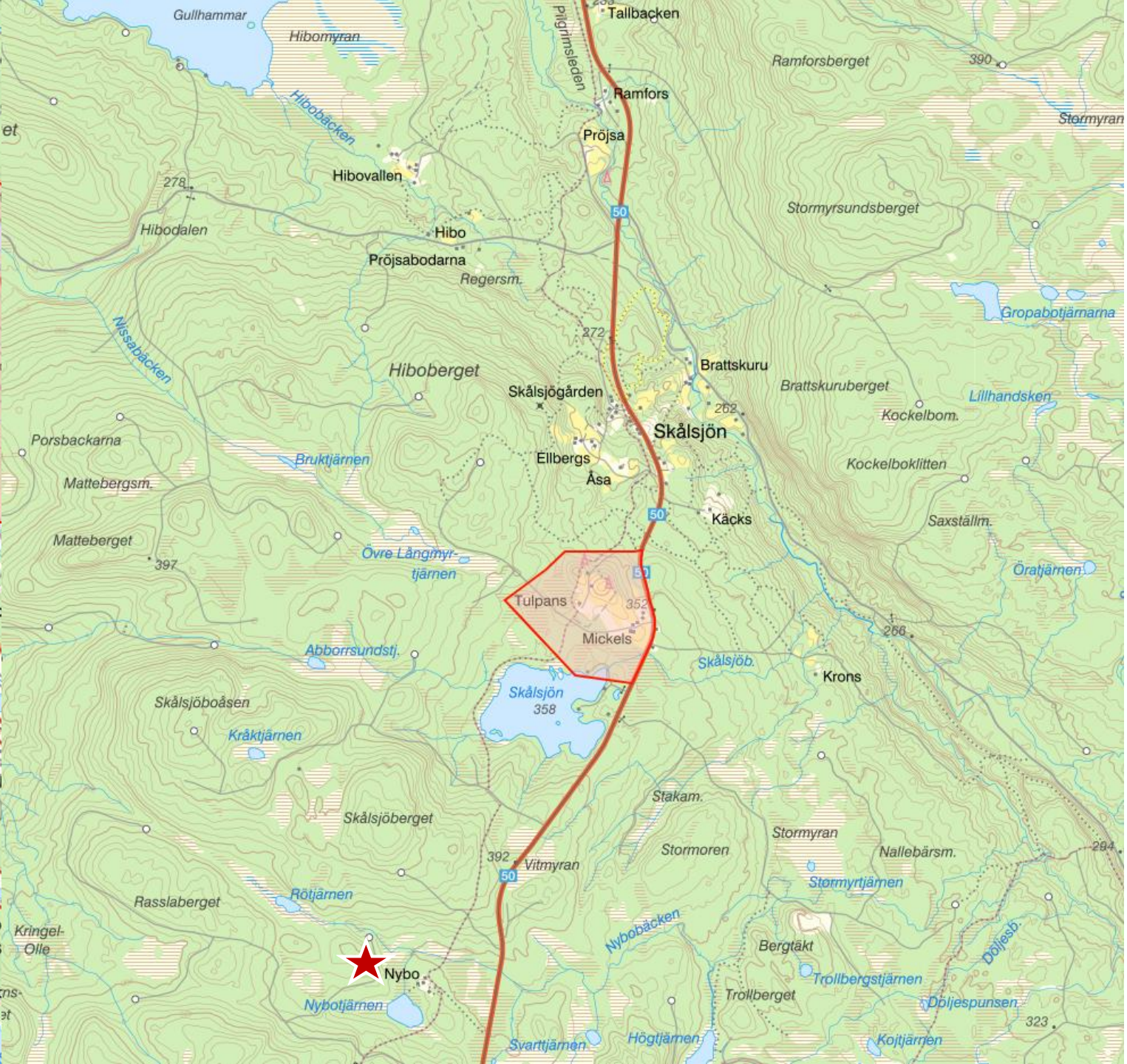
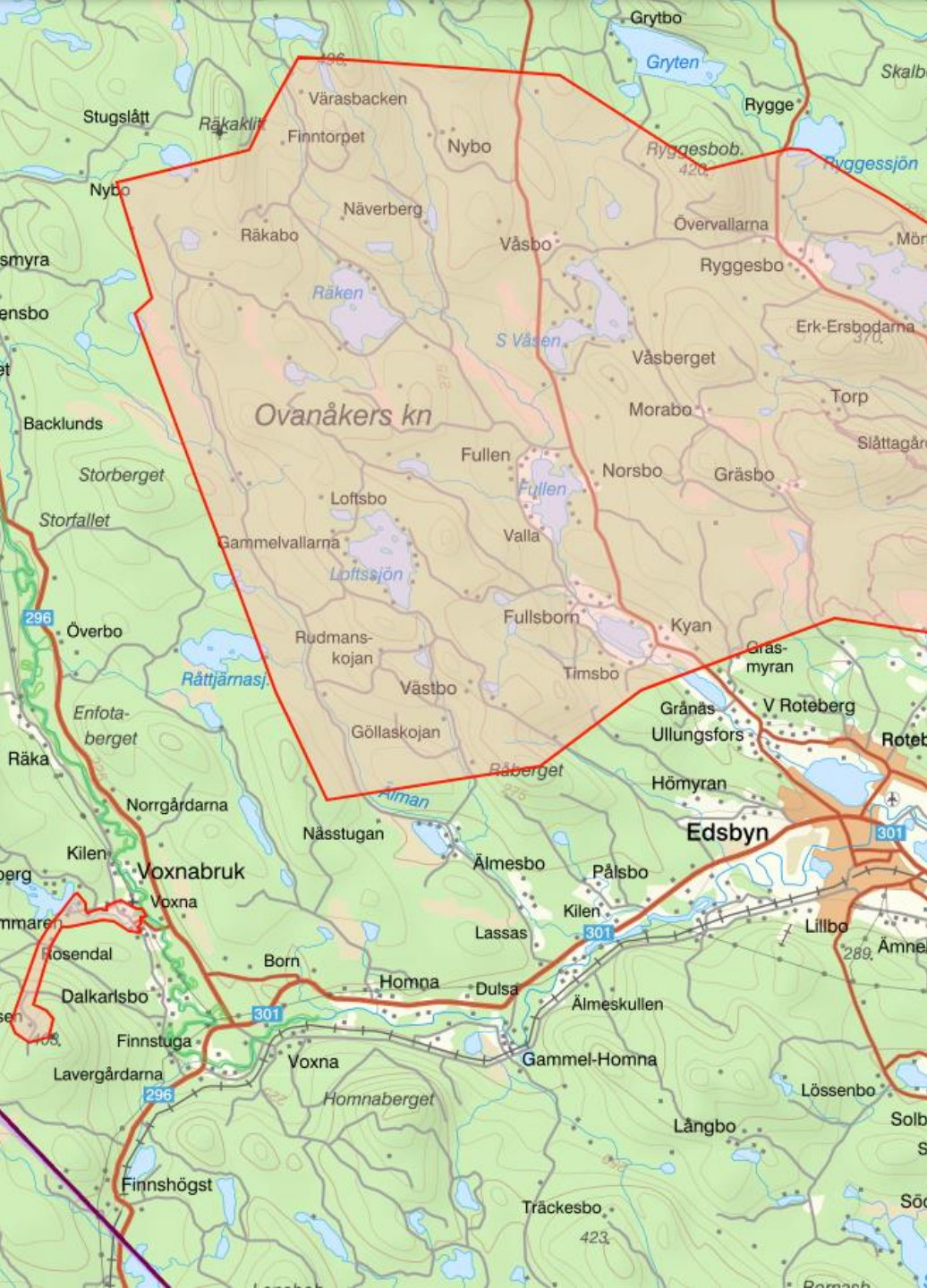
Byggnaderna och
djuren

Kulturlandskapet

Öar av mångfald i skogslandskapet

Fäbodbruk i samverkan

Hållbar utveckling

Fäbodbruk i samverkan

Stödsystemens generalfel

- Stöd finns för biologisk mångfald... extra stöd där de rödlistade arterna växer eftersom den biologiska mångfalden är viktig att hävda.
- Den kulturella- och biologiska mångfalden på fäbodarna är en **symbios** till brukandet – småbruket – utmarksbruket – fäbodbruket.
- Stödsystemen vill vi ska ha **brukandet** som utgångspunkt.
- Det är **brukarformen** som borde vara rödlistad.
- Därför vill vi att fäbodbruket tas upp på **Unescos lista över immateriella kulturarv**. För att få en större förståelse för fäbodbrukets hållbara brukningsätt.

Fäbodbruk i samverkan

Varning för fara

危機

Möjlighet till
förändring

Kris

Fäbodbruk i samverkan

Inter

öjlig

Traditionell
kunskap

Kultur-
upplevelser

Traditionellt
hantverk

Byggnaderna och
djuren

Kulturlandskapet

Nominering till Biosfärområde Voxnadalens miljöpris 2024

Förbundet Svensk fäbodkultur och utmarksbruk, tillsammans med Föreningen Finnskogsriket vill nominera Sigvard Hansson på gården Mickels i Skålsjön till Biosfärområde Voxnadalens diplom 2024, ett diplom som uppmärksammar människor, föreningar eller företag som bidrar till en ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar utveckling i Voxnadalen.

Sigvard är en sann miljöhjälte. Med sina djur och sitt skördearbete har han sedan början av sextiotalet ensam hållit markerna öppna på sin egen gård men också runt Natura 2000-området vid gården Tulpans, hela fäbodvallsområdet Brattskure och vidare norrut ända upp till Skräddrabo. Inalles cirka nittio åkrar. Fram till 2005 höll han även landskapet öppet kring Svabensverk.

Odlingslandskapet kring Skålsjön och Brattskure präglas av landskapets former. Markerna följer det böljande landskapet och även de branta kullarna är brukade och välhävdate. Det finns många landskapselement i form av stora röjningsrösen och öppna diken. Inägomarken är till en stor del omgiven av trögärdesgårdar. Mellan gårdarna löper en äldre fägata. Längre ut ligger ängs- och betesmarker med en obruten hävd sedan den första gården anlades. Ängslador står kvar på markerna. En förhistorisk färdväg passerar byn genom en fägata med en äldre sträckning.

Sigvard fyller 86 år nu i november men har inga planer på att lägga ner sin verksamhet. Han är en brukare värd att uppmärksammas då han trots sin ålder fortfarande är aktiv i sin roll som jordbrukare och bidrar till ett av biosfärområdets fokusområden – ett öppet odlingslandskap.

Skålsjön den 22 september 2024

Sigvard Hansson, Mickels - Skålsjön

FÖRBUNDET SVENSK
FÄBODKULTUR
OCH UTMARKSBRUK

• •

FÖRBUNDET SVENSK
FÄBODKULTUR
OCH UTMARKSBRUK

Fäbodens värden ett kulturarv för världen

Stödsystemens generalfel

- Stöd finns för biologisk mångfald... extra stöd där de rödlistade arterna växer eftersom den biologiska mångfalden är viktig att hävda.
- Den kulturella- och biologiska mångfalden på fäbodarna är en **symbios** till brukandet – småbruket – utmarksbruket – fäbodbruket.
- Stödsystemen vill vi ska ha **brukandet** som utgångspunkt.
- Det är **brukarformen** som borde vara rödlistad.
- Därför vill vi att fäbodbruket tas upp på **Unescos lista över immateriella kulturarv**. För att få en större förståelse för fäbodbrukets hållbara brukningsätt.

Vad är

- Me
- Fod
- Se s
- att

FÖRBUNDET SVENSK
FÄBODKULTUR
OCH UTMARKSBRUK

Fäbodens värden ett kulturarv för världen

Varning för fara

Möjlighet till
förändring

Kris

FÖRBUNDET SVENSK
FÄBODKULTUR
OCH UTMARKSBRUK

Fäbodens värden ett kulturarv för världen

Möjligheter till utveckling

- Tre Unescoutnämningar i Hälsingland...
  - Världsarvet Hälsingegårdar
  - Biosfärområde Voxnadalen
  - Fäbodkulturen som Immateriellt kulturarv
- Sveriges godkännande av internationella konventioner
  - konventionen om biologisk mångfald CBM
- Fäboden som arena...
  - Musik, läger, gudstjänster, mm

Samantha Ohlanders

Sara Parkman

FÖRBUNDET SVENSK
FÄBODKULTUR
OCH UTMARKSBRUK

Fäbodens värden ett kulturarv för världen

1958

”Indiansommaren”

Då hände ett

underverk...

Nordavallen - Bergsbo

